

UNDERVISNINGSMATERIALE TIL SÆRLIGT TILRETTELAGTE UNGDOMSUDDANNELSER

Medborgerskab - Demokrati - Ungdomsmagt

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning til lærere & institutioner.....	3
Hvem skal du & dine elever møde på Ungdommens Folkemøde?	4
Ungdommens Folkemøde.....	5
Medborgerskab & rettigheder	6
Ungdomsmagt & demokrati.....	12
Demokrati i verden & folketingsvalg i Danmark.....	14

Læsevejledning til lærere & institutioner

Dette undervisningsmateriale er udarbejdet til Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelser.

Materialet kan bruges før, under og efter deltagelse på Ungdommens Folkemøde d. 7.-8. september og kan kædes sammen med eget undervisningsmateriale i sammenhæng med deltagelse på festivalen.

På de følgende sider præsenterer vi en række temaer, som har til formål at give unge viden om medborgerskab, demokrati og ungdomsmagt. Dertil har det til formål at give konkrete redskaber til at udøve rettigheder og ungdomsmagt i praksis. Materialet kan ses som supplement til undervisningspakken fra Socialstyrelsen.

I kan frit vælge mellem brugen af de forskellige emner, og enten give eleverne udvalgte dele af materialet udskrevet, digitalt eller gennemgå det sammen, alt efter hvordan det fungerer bedst.

På de følgende sider kan I læse om:

- Ungdommens Folkemøde
- Rettigheder & medborgerskab
- Ungdomsmagt & demokrati
- Demokrati i verden & Folketingsvalg i Danmark

Ungdommens Folkemøde anbefaler Undervisningspakken i medborgerskab fra Socialstyrelsen: <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/undervisningspakke-i-medborgerskab>

Dertil kan der inddrages supplerende film-materiale fra Social Styrelsens undervisningspakke, der forklarer, hvad demokrati, grundlov, folketing, regering, mm. er. Filmene kan ses her: <https://www.ft.dk/undervisning/undervisningsfilm>

Hvem skal du & dine elever møde på Ungdommens Folkemøde?

I kan møde en masse forskellige mennesker og organisationer på festivalen. Der er både interesseorganisationer, græs-
rodsorganisationer, partier, tænketanke og virksomheder. Sæt for eksempel dine elever til at undersøge programmet eller
gennemgå det sammen, og find ud af, hvem de vil møde, og hvilke organisationer de skal besøge - det kan du gøre uan-
set hvilke(t) af de nedenstående emner, du vælger.

Her kan I se alle de organisationer der deltager på Ungdommens Folkemøde 2022: [https://www.ungdommensfolke-
moede.dk/organisationer-1](https://www.ungdommensfolke-
moede.dk/organisationer-1)

Mød eksempelvis Sammenslutningen af Unge Med Handicap i "Mangfoldighed, Køn & Seksualitet" teltet.

Her kan I se alle de mennesker, der taler på vores Ølkasse-scene på Ungdommens Folkemøde 2022:
<https://www.ungdommensfolkemoede.dk/program2021>

Hør eksempelvis Tobias Simonsen, som er Ungeminister i Coop tale på Ølkasse-scenen onsdag d. 7. september kl. 10:50
eller Mads Edelvang Pedersen fra Sammenslutningen af Unge Med Handicap torsdag d. 8. september kl. 12:45.

Vil du gerne vide mere om Ungdommens Folkemøde, kan du læse og se mere på vores hjemmeside:
<https://www.ungdommensfolkemoede.dk/>

Vil du gerne vide mere om tilgængeligheden på Ungdommens Folkemøde, kan du læse mere her:
<https://www.ungdommensfolkemoede.dk/tilgaengelighed>

Ungdommens Folkemøde

Hvad er Ungdommens Folkemøde?

Den 7.-8. september 2022 udgør Valbyparken rammerne for to dage med workshops, musik og samtaler om de spørgsmål, der optager dig om samfundet, og den tid vi lever i!

Ungdommens Folkemøde samler den danske ungdom i alderen 15-25 år til en festival i demokratiets tegn, hvor unge kan drømme, blande sig i debatten, lade sig inspirere og være med til at fortælle, hvad ungdommen kan og vil. Mød tidens mest aktuelle meningsdannere og politikere, organisationer, partier, græsrodder, tænketanke og virksomheder.

Selvbestemmelse: Man bestemmer selv

Medbestemmelse: Man bestemmer sammen med andre

Indflydelse: Andre bestemmer, men man har indflydelse på beslutningerne

Del dine tanker, erfaringer og meninger, så vi som generation i fællesskab kan udforske vores drømme og visioner for fremtiden.

Alle er velkomne uanset alder og baggrund.

Det er en alkoholfri festival, der kun er åben i dagtimerne fra klokken 9-16 begge dage.

Se en video fra Ungdommens Folkemøde i 2018 her: <https://www.youtube.com/watch?v=YFWV9StPBLA>

Medborgerskab & rettigheder

Hvorfor deltage på Ungdommens Folkemøde?

Demokrati er mere end love, pligter og rettigheder. Det handler også om den måde, vi er sammen på, lytter og respekterer hinanden. Det handler om, hvordan vi bruger vores selvbestemmelse, medbestemmelse og indflydelse.

Danmarks demokrati har været under udvikling længe. Demokratiet står ikke stille, og derfor er vores demokrati stadig under udvikling og i bevægelse. Det er vigtigt, at vi - både du og jeg - blander os i demokratiet og samfundet - og på den måde er med til at holde demokratiet i live.

Hvad betyder medborgerskab?

Medborgerskab handler om, at man som borger har mulighed for at bruge de rettigheder, som er givet i lovgivningen og samfundets tilbud.

Derudover handler det om, at man har kompetencer til at gøre brug af disse rettigheder og i praksis har mulighed for at deltage og være medbestemmende i fællesskabet. Eksempelvis ved at tage ansvar og bidrage til samfundet ud fra egne forudsætninger. Medborgerskab handler med andre ord om inklusion.

Ungdommens Folkemøde er en platform, hvor du kan dele dine drømme, frustrationer, holdninger og idéer. Samtidig kan du få inspiration fra en masse andre mennesker og høre, hvad de mener om alt mellem himmel og jord. Lige fra klimaforandringer, folketingsvalg, flygtninge, dyrerettigheder, alkohol, identitet, ensomhed, sundhed, seksualitet, kunst og kultur.

Opgave - Et postkort om hvordan ville verden være et bedre sted:

Skriv et postkort til din klasse, hvor du skriver, hvordan du synes, verden kunne være et bedre sted.

Bagefter kan du eventuelt klippe det ud eller give papiret til din lærer.

Jeg synes at verden ville være bedre, hvis...

Opgave - Snak i mindre grupper eller overvej alene:

- Hvad drømmer du om?
- Hvad kan du godt lide at tale om?
- I hvilke situationer har du enten selvbestemmelse, medbestemmelse eller indflydelse?
- Hvis du bestemte, hvad ville du så ændre i samfundet?
- Hvem kan hjælpe dig med at ændre det?
- Hvem vil du gerne tale med på Ungdommens Folkemøde?
- Er der en politiker, du særligt gerne vil møde? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Er der en organisation, du gerne vil møde? Hvorfor/hvorfor ikke?

Hvad er Grundloven?

Grundloven er Danmarks forfatning. En forfatning beskriver de grundlæggende regler for et samfund. Grundloven fortæller ikke alt i detaljer, men opstiller nogle overordnede regler for vores samfund. Grundloven er landets vigtigste lov, og alle andre love skal overholde den.

Selv om vi ikke tænker over det til daglig, spiller grundloven en væsentlig rolle i samfundet og for os alle i hverdagen. Ud over sikringen af landets styreform beskriver Grundloven også dine rettigheder og pligter.

Hvorfor Grundloven?

Det er Grundloven, der sikrer befolkningen i Danmark grundlæggende rettigheder som for eksempel frihedsrettigheder og ytringsrettigheder

Grundloven er fra 1849, men den er blevet ændret lidt fra dengang til i dag. Eksempelvis i 1915, hvor kvinder og tjenestefolk fik stemmeret.

Rettigheder:

En rettighed betyder at have ret til noget. Normalt bruger man ordet rettigheder, når man taler om forholdet mellem en stat og de mennesker, der lever i staten. Her har borgerne eksempelvis en række rettigheder, der skal beskytte dem mod overgreb fra staten og fra andre borgere.

Et eksempel på rettigheder i Danmark er, at vi har ret til religionsfrihed. Det betyder lov til at have den tro, som vi selv ønsker.

Vi har også forsamlingsfrihed. Det er retten til at forsamle sig.

Hvilken betydning har Grundloven for dig?

Grundloven giver os nogle grundlæggende rettigheder, som ingen kan tage fra os. Vi tænker måske ikke over det til daglig. Men vi har nogle rettigheder, som ikke er en selvfølge alle steder i verden. Vi må eksempelvis sige vores mening og demonstrere for vores meninger og synspunkter.

Vi kan oprette foreninger, hvis vi har lyst. Vi må udtrykke vores politiske holdninger og melde os ind i et politisk parti. Og så har vi ret til at dyrke den religion, vi vil.

FN's handicapkonvention

FN betyder Forenede Nationer og er en forening for alle verdens lande. FN vedtog i 2006 en konvention, hvilket er en aftale om rettigheder for personer med handicap. I aftalen understreges det eksempelvis, at alle mennesker med handicap har:

1. Ret til at bo hvor de ønsker og med hvem, de ønsker
2. Ret til uddannelse
3. Ret til arbejde
4. Ret til at deltage i kultur- og fritidslivet
5. Ret til at være med i politik

FN's Handicapkonvention:

Aftalen siger, at personer med handicap på alle områder skal have lige muligheder og samme rettigheder som alle andre mennesker.

Formålet med aftalen er at sikre, at personer med handicap kan få fuldt udbytte af menneskerettighederne og de fundamentale frihedsrettigheder. Og at personer med handicap vises respekt som mennesker. Aftalen omfatter alle personer med handicap, der har svært ved at være med i samfundet på samme måde som mennesker uden et handicap.

Danmark har også forpligtet sig til at overholde de konkrete rettigheder, der omtales i aftalen. Danmark skal derfor arbejde for, at personer med handicap får mulighed for at være med i samfundet på alle områder.

Staten skal arbejde på at gøre samfundet tilgængeligt for alle. At noget er tilgængeligt betyder, at alle let kan få adgang til det, også personer med handicap.

Opgave - Snak i mindre grupper eller overvej alene:

- Hvilke rettigheder er vigtige for dig?
- Hvilke love har betydning for dig?
- Syntes du, at Grundloven og handicapkonventionen er vigtige?
- Hvordan tror du, at Grundloven ser ud?
- Har du oplevet udfordringer, når du har villet bruge dine rettigheder? Hvilke?
- Hvad er dine fremtidsdrømme?
- Hvad er dine erfaringer med kultur og fritidsliv?
- Hvad kunne du godt tænke at prøve indenfor kultur og fritidsliv?

Ungdomsmagt & demokrati

Hvad betyder ungdomsmagt på Ungdommens Folkemøde?

UNGDOM: Ofte bliver unge reduceret til elever, men Ungdommens Folkemøde er ikke kun for elever. Ungdommens Folkemødet er lavet af unge mennesker og for unge mennesker, med alt hvad det indebærer af nysgerrighed, drømme, ambitioner, bekymringer, håb, idéer, vrede, kærlighed og glæde.

MAGT: Magt er vigtigt, fordi det historisk er de voksne og de ældre grupper, der har haft magt i samfundet. Hvis vi skal have et samfund med løsninger for fremtiden, skal vi give ungdommen mere magt. Det er, både fordi unge bidrager med nye ideer, og fordi det er ungdommen, der skal leve i fremtiden. Ungdommen skal ikke kun have indflydelse, men reel magt.

Hvorfor er det vigtigt at tage ordet?

At tage ordet betyder at fortælle om sin mening, at deltage i debatten og diskutere på en konstruktiv måde, når man er uenig eller mener, noget bliver gjort forkert. At tage ordet skal ikke nødvendigvis forstås bogstaveligt, da der er mange måder at engagere sig i fællesskabet på. Det er vigtigt, at unge tager ordet eller engagerer sig, fordi ungdommen er fremtidens borgere! Hvad vil det sige? Det betyder, at alle os, der er unge i dag, i fremtiden er "de voksne", der bestemmer. De beslutninger, der bliver taget i dag, skal ungdommen leve med i fremtiden. Derfor er det vigtigt, at unge blander sig i debatten, stemmer ved valg og tager medansvar og ejerskab for vores samfund.

Hvordan kan unge blive hørt, og hvordan kan du blive hørt?

Hvis der er noget, man ønsker at opnå eller ændre på i samfundet, er der mange måder at få sin stemme hørt på. Uanset hvilken måde man vælger, er det vigtigt, at man argumenterer over for dem, som kan lave beslutninger om.

Når man argumenterer, bruger man ord som "for" og "fordi". Man argumenterer og vælger at sige noget, som lyder fornuftigt i modtagerens ører. Og man bruger sit kropssprog, så man sender de samme signaler med sin krop og med sin tale. På den måde sikrer man, at andre forstår, hvad man siger.

På samme tid er det vigtigt, at man lytter godt efter, når den anden taler og fortæller sin mening – og at man med sit kropssprog viser, at man lytter. På den måde kan man bedst nå frem til en fælles løsning sammen med andre, som alle bliver tilfredse med.

Opgave - Hvordan kan du blande dig i debatten?:

Her er en liste med måder, du kan bruge til at tage ordet og blande dig i debatten. Der er mange måder at gøre dette på, så listen er slet ikke færdig. Du kan selv tilføje flere i bunden af listen.

- Sætte kryds på en stemmeseddel, eksempelvis ved folketingsvalg og kommunalvalg.
- Deltage i en demonstration eller strejke.
- Skrive et debatindlæg til en avis eller hold en tale om et emne, du synes, er vigtigt.
- Snakke med dine venner og familie om noget, du er interesseret i, brænder for eller drømmer om.
- Skrive til en politiker på Facebook eller mail.
- Lave en underskriftsindsamling.
- Bliv frivillig og meld dig ind i en forening eller organisation, du synes arbejder for en vigtig sag.
- Udfyld selv: _____

Demokrati i verden & folketingsvalg i Danmark

Hvad er demokrati?

Demokrati betyder folkestyre. I et demokrati vælger folket nogle personer til parlamentet eller folketinget. I Danmark er det folketinget, som vedtager landets love. Der findes forskellige former for demokrati, men alle har regler for, hvordan parlamentet eller folketinget bliver valgt, og hvad staten kan bestemme. De regler kaldes en forfatning. Forfatningen i Danmark hedder grundloven. Vil du blive klogere på demokrati? Se [denne video](#), hvor styreformer introduceres eller [denne video](#), hvor demokratiformer introduceres.

Opgave - Snak i mindre grupper eller overvej alene:

- Synes du demokrati er vigtigt i Danmark og i resten af verden?
- Kan du mærke at der er demokrati i Danmark?
- Hvorfor er demokrati vigtigt eller hvorfor er det ikke vigtigt?
- Hvordan bruger du selv demokratiet?

Folketingsvalg i Danmark

Ifølge grundloven skal der være valg til Folketinget mindst hvert fjerde år. Statsministeren kan dog udskrive valg når som helst, inden de fire år er gået. Sidste gang der var Folketingsvalg i Danmark var i 2019, og mange tror at vi snart nærmer os det næste folketingsvalg.

I et demokrati stemmer folket om, hvem af politikerne og de politiske partier, der skal have den politiske magt. De politikere og partier med flest stemmer får lov til at bestemme mest. For at få flest mulige borgere til at sætte kryds ved et bestemt navn eller parti på stemmesedlen, fører politikere valgkamp i ugerne frem til et valg. Formålet med valgkampen er at overbevise vælgerne om, at partiets holdninger er de bedste for samfundet.

Opgave - Lav en valgplakat:

Siden 1926 har politikere gjort brug af valgplakater. Valgplakaterne har til formål nemt og effektivt at fortælle andre hvad man mener. Nu skal I lave jeres egen valgplakat! Hvis du var politiker, hvilken mærkesag ville så være den vigtigste for dig? Det kan være alt fra klimaet, mindre mobning, mangfoldighed eller kortere skoledage.

1. Find først ud af hvad din mærkesag er!
2. Find en måde at skrive det på, der er nem at forstå.
3. Find inspiration på nettet fra andre valgplakater.
4. Tegn, skriv eller design din valgplakat.
5. Præsenter din valgplakat i klassen. I bestemmer selv hvordan I vælger at præsentere den.

Nysgerrig på demokrati i verden?

Torsdag d. 7. september kl. 09:30 taler Tsela Zoksang på Ungdommens Folkemøde.

Tsela Zoksang er en del af gruppen 'Students for a free Tibet'. Tsela Zoksang er en tibetansk aktivist fra New York og har været med til at sætte fokus på Kinas krænkelser af menneskerettigheder hos minoritetsgrupper. I forbindelse med Kinas værtskab for Vinter-OL i 2022 har Zoksang rejst spørgsmål om, hvorvidt vi kan adskille sport og politik.

Skal I på Ungdommens Folkemøde?

Hør Tsela Zoksang tale på Ungdommens Folkemøde torsdag d. 7. september kl. 09:30

Vil du blive klogere på demokrati i Danmark og demokrati i verden? Besøg nogle af disse organisationer på Ungdommens Folkemøde for at lære mere:

- Besøg Mellempfolkeligt Samvirke i Globalitet-teltet.
- Besøg Folketinget i Samfund 1-teltet.
- Besøg United Nations i Bæredygtighed og Klima-teltet.
- Besøg Danida og Verdensmål i Hænderne i MakerZone.

Tak for din og jeres tid, og vi ses :-)

De bedste hilsner

Ungdommens Folkemøde 2022